

31.0703 יציאה לחוץ לארץ - חיילי מילואים

תוקף סעיפים 1 עד 37 מה-29 ביוני 2004

הגדרות

1. בפקודה זו:

- א. "היתר יציאה" - היתר יציאה אישי לחוץ לארץ (להלן: "חו"ל"), כמשמעו בסעיף 43 לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו - 1986.
 - ב. "חייל מילואים" - יוצא צבא הנמנה עם כוחות המילואים של צבא ההגנה לישראל.
 - ג. "פעיל גיוס" - חייל מילואים הממלא תפקיד במערך הגיוס של יחידתו. התפקידים החיוניים במערך הגיוס ייקבעו מעת לעת על ידי מקש"ר ויפורסמו בהוראת קש"ר שמספרה 55.04.07.
 - ד. "אוכלוסיות מיוחדות" - חיילי מילואים שהם אחד או יותר מהבאים:
 - (1) הם נמנים עם קהיליית המודיעין;
 - (2) הם בעלי מקצוע צבאי המוגדר כמקצוע מודיעין, גם אם אין הם מוצבים ביחידה הנמנית עם קהיליית המודיעין;
 - (3) הם שותפי טוד, כפי שנקבעו בשמותיהם על ידי אמ"ן-מחב"ם, לרבות כל קצין מילואים שדרגתו אל"ם, לפחות;
 - (4) הם חיילי מילואים ביחידות אחרות שקבע שר הביטחון;
- היחידות והמקצועות המפורטים לעיל ייקבעו, מעת לעת, על ידי אמ"ן-מחב"ם. חייל מילואים הנמנה עם האוכלוסיות המיוחדות יקבל הודעה על כך מיחידתו.
- ה. "מוכלל צה"ל" - משתמט גיוס (לרבות מלש"ב שלא נענה לקריאה לרישום בדיקות), עריק (לרבות עריק מנותק קשר), כלוא ומי ששופט בית דין צבאי הורה על הכללתו.
 - ו. "כניסה למדינה" - כניסה לתוך שטח מדינה, לתחום המים הטריטוריאליים שלה או למרחב האווירי שלה, וכן טיסה במטוסים של חברות השייכות לה או הפלגה בספינות של חברות ספנות השייכות לה.

כללי

2. פקודה זו מפרטת את הנהלים בנושא יציאת חיילי המילואים מהארץ.
3. יוצא צבא, שהמשך שירותו הסדיר נדחה, והוא נמנה עם כוחות המילואים בתקופת הדחייה, ייצא מהארץ לפי הנוהל המפורט בפ"מ 31.0601.
4. נוהל יציאה לחו"ל של עתודאים בתקופת דחיית שירותם מפורט בהק"א 32-02-10.
5. נוהל הגשת בקשה לביטול או לדחייה של שירות מילואים מסיבות אישיות בזמן רגיעה מפורט בפ"מ 31.0607.
6. נסיעת חייל מילואים לחו"ל בתפקיד מפורטת בפ"מ 8.0201.

זכאות חיילי מילואים לצאת מהארץ

7. חייל מילואים רשאי להיכנס לכל מדינה ללא הגבלה, למעט מדינות המפורטות בנספחים א ו-ב לפקודה זו, אשר כניסה אליהן מצריכה קבלת היתר יציאה ותדריך ביטחוני, כמפורט בסעיפים 16 ו-17 להלן.
8. חייל מילואים רשאי לצאת מהארץ מבלי לתאם את יציאתו עם משרד הקישור של יחידתו (או עם מרכז הגיוס) בהתקיים שני תנאים אלה:
 - א. אין בידו צו קריאה לשירות מילואים לתקופה החופפת (חלקה או כולה) לתקופת שהותו המתוכננת בחוץ לארץ.

ב. הוא אינו נמנה עם האוכלוסיות המיוחדות או עם פעילי הגיוס.

חובות חייל מילואים בנוגע לשירות מילואים

9. חייל מילואים המחזיק בצו לשירות מילואים (לרבות צו קריאה לשירות מילואים חד-יומי) לתקופה החופפת (חלקה או כולה) לתקופת שהותו המתוכננת בחוץ לארץ, רשאי להגיש בקשה לקיצור שירות המילואים, לדחייתו או לשחרור משירות המילואים אליו נקרא, כמפורט בפ"מ 31.0607. לא אושרה בקשתו, עליו להתייבב לשירות המילואים, כנדרש בצו שבידו.
10. נקרא חייל מילואים לשירות מילואים ולא התייבב לשירות, ולפי הרשומת הממוכנת עולה שהחייל יצא לחוץ לארץ ארבעה ימים, לפחות, לאחר שנשלח אליו צו הקריאה - יינקטו לגביו הצעדים המפורטים להלן:
- א. ייבדק אם אישר החייל את קבלת צו הקריאה שנשלח אליו.
- ב. תיערך בדיקה בקובץ כוח האדם, ובמידת הצורך - ברישומי משרד הפנים (באמצעות מקשל"ר-ענף תוב"ס), שהחייל אכן שוהה מחוץ לארץ.
- ג. ייערך בירור נוסף עם קרובי החייל לגבי מקום הימצאו.
11. נמצא שהחייל יצא מהארץ ארבעה ימים, לפחות, לאחר שנשלח אליו צו הקריאה הראשון, יראו את החייל כמי שקיבל את צו הקריאה, אלא אם כן יוכיח החייל אחרת. עם שובו של החייל ארצה, ייערך בירור בנושא. נמצא שהחייל קיבל את הצו, יינקטו נגדו הליכים משמעתיים.
12. נמצא שהחייל אישר את קבלת צו הקריאה או שיצא מהארץ ארבעה ימים, לפחות, לאחר משלוח צו קריאה שני בדואר רשום, יראו את החייל כמי שקיבל צו לשירות, גם אם הצו הרשום חזר כדבר דואר שלא נדרש. במקרה כזה, ינהגו בחייל כמי שנעדר משירות מילואים לאחר שלא נענה לצו קריאה, כמפורט בפ"מ 31.0513 ובפ"מ 31.0522.
13. צו קריאה לשירות מילואים שנשלח לחייל מילואים בעת שהותו בחוץ לארץ בהתראה מספקת, כנדרש על-פי פקודות הצבא, יחייב אותו להתייבב לשירות במועד שנקבע בצו או 21 יום לאחר שובו ארצה - המועד המאוחר מבין השניים. מנין הימים אינו כולל את יום החזרה ארצה. אם חל מועד ההתייבבות ביום שישי, ביום שבת או ביום חג, על החייל להתייבב ביום החול שלאחריהם. יובהר כי החייל נדרש להתייבב במועד האמור, גם אם המועד חל לאחר תאריך תחילת השירות שנקבע בצו הקריאה, וגם אם הסתיים כבר שירות המילואים שאליו נקרא.

יציאה לחוץ לארץ במהלך שירות מילואים פעיל (שמ"פ)

14. חייל מילואים לא ייצא מהארץ במהלך שמ"פ או בזמן חופשה במסגרת שמ"פ. יציאה מהארץ במהלך שמ"פ מותנית בהפסקת השירות.
15. חייל המעוניין לצאת לחוץ לארץ במהלך שמ"פ, מסיבות כלשהן, רשאי להגיש בקשה לשחרור משירות המילואים, לפיצולו או לדחיית המשכו, כמפורט בפ"מ 31.0607.

סעיף 15א פורסם ביום 21 בפברואר 2024
תוקף סעיף 15א(א)(2) מיום 30 באוקטובר 2024

15א. (א). על אף האמור לעיל, בתקופת "חרבות ברזל", קצין משא"ן או אגדה או מקבילו בדרגת סא"ל ומעלה (להלן: הגורם המאשר), רשאי לאשר לחייל מילואים לצאת מהארץ במהלך שמ"פ או בזמן חופשה במסגרת שמ"פ, אם התקיימו כל התנאים הבאים:

- (1). חייל המילואים זומן לשירות מילואים בצו לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, תשס"ח-2008;
- (2). חייל המילואים המציא מסמכים המעידים על כך שבמדינה אליה מבקש לצאת קיימים לו קשרים משמעותיים כמפורט בסעיף 15א(ב) להלן; לחילופין, מדובר בחייל מילואים במערך הלוחם שמבקש לצאת מהארץ במסגרת חופשת התארגנות.
- (3). האישור ליציאה מהארץ במהלך שמ"פ או במהלך חופשה במסגרת שמ"פ ניתן לתקופת זמן קצובה לאחר שאופי שירותו ומשכו עמדו בתנאים שנקבעו במדיניות אכ"א-חתומכ"א-עתכ"א מילואים.
- (4). הגורם המאשר נועץ עם מפקדו של חייל המילואים בטרם החלטתו.

(5). הגורם המאשר פנה לאכ"א-חתומכ"א-עתכ"א מילואים לבחינה אם הוקפא לחייל המילואים שירות המילואים.

(6). אם חייל המילואים הוקפא משירות, אכ"א-חתומכ"א-עתכ"א מילואים בחנו ומצאו, בתיאום עם פרקליט צבאי ולאחר קבלת הנחיותיו, כי היכולת לנהל בעניינו של החייל הליך פלילי, ככל שנדרש, לא נפגעת בשל יציאתו מן הארץ. אכ"א-חתומכ"א-עתכ"א מילואים ימסרו את ממצאי הבחינה ואת הנחיות הפרקליט הצבאי ככל שנדרש לגורם המאשר.

(7). הגורם המאשר בחן את השפעת יציאתו של החייל מהארץ על הגורמים הבאים, ומצא כי היא אינה פוגעת בהם:

א. הפעילות המבצעית וצרכי כוח האדם ביחידה;

ב. היכולת לנהל בעניינו של חייל המילואים הליך משמעתי, ככל שנדרש, בתיאום עם מפקדו של החייל או בתיאום עם פרקליט צבאי ולאחר קבלת הנחיותיו, אם ההליך המשמעתי נערך בהתאם להוראת פרקליט.

(ב). לשם בחינת קשריו של חייל המילואים למדינה אליה מבקש לצאת כאמור בסעיף 15א(א)(2) לעיל, הגורם המאשר ישקול את מכלול קשריו המשפחתיים, הכלכליים והחברתיים על סמך המסמכים שהמציא החייל כאמור בסעיף 15א(א)(2) לעיל, ובהם בין השאר:

(1). מקום מגוריו הקבוע או מקום מגוריהם שלו ושל בני משפחתו;

(2). מקום עיסוקו הרגיל או הקבוע;

(3). מקום האינטרסים הכלכליים הפעילים והמהותיים שלו;

(4). מקום פעילותו בארגונים, באיגודים או במוסדות שונים.

(ג). החליט הגורם המאשר לאשר או לדחות בקשת חייל מילואים לצאת מהארץ בשמ"פ, יתעד וינמק את החלטתו. אישר הגורם המאשר את הבקשה, יבהיר לחייל, תוך תיעוד בכתב, כי החייל נדרש לרכוש ביטוח בריאות מטעמו בתקופת שהייתו בחו"ל בשמ"פ וכי זה"ל לא יישא בהוצאות מכל סוג שהוא בתקופת שהייתו בחו"ל בשמ"פ. זאת, למעט התגמולים והמענקים שישולמו לחייל על-פי דין.

(ד). חייל מילואים שבקשתו לצאת מהארץ במהלך שמ"פ נדחתה, רשאי להגיש ערר בפני ראש עתכ"א מילואים, תוך שבוע מיום קבלת החלטת הגורם המאשר, בצירוף התייחסות הגורם המאשר וחומרי רקע.

(ה). ראש עתכ"א-מילואים יחליט בערר בתוך שבועיים מיום קבלת הערר והחומרים שצורפו לו.

(ו). הוראות סעיף 15א לעיל לא גורעות מחובתו של חייל המילואים למלא את יתר הוראות פקודה זו, ככל שאלו נוגעות לעניינו.

(ז). חייל המילואים קיבל אישור יחידת ביטחון המידע, כמפורט בפרק "אישור ביטחון מידע" בפ"מ 31.0701 – "יציאה לחוץ לארץ בזמן חופשה - חיילים בשירות סדר ועובדי זה"ל", בשינויים המחוייבים.

לעניין סעיף זה -

"תקופת 'חרבות ברזל' – תקופת לחימה שתחילתה ביום 7 באוקטובר 2023 ועד להגדרה אחרת.

"הקפאת שירות מילואים" – סימון סטאטוס בתיקו האישי של חייל המונע את זימונו לשירות מילואים על ידי יחידתו.

"המערך הלוחם" – כפי שיקבע ראש עתכ"א-מילואים באגף כח האדם, לפי פקודות הצבא.

"חופשת התארגנות" – בהתאם למדיניות עתכ"א-מילואים.

כללי ביטחון מידע

.16

א. כניסה למדינות המפורטות בנספח א לפקודה זו אסורה על כל חייל מילואים, אלא אם כן ניתן לו היתר יציאה באישור אמ"ן-רמחב"ם. ההיתר ייחתם בידי קצין ביטחון מידע.

ב. כניסה למדינות המפורטות בנספח ב לפקודה זו אסורה על חייל מילואים הנמנה עם האוכלוסיות המיוחדות, אלא אם כן ניתן לו היתר יציאה באישור אמ"ן-מחב"ס. ההיתר ייחתם בידי קצין ביטחון מידע.

.17

א. חייל מילואים יודא מראש, בעת רכישת כרטיס טיסה, שנתיב הטיסה הרגיל של אותה טיסה אינו עובר במרחב האווירי של המדינות, שהכניסה אליהן נאסרה בסעיף 16 ושאינו כולל נחיתות והמראות ביניים בתחומן של אותן מדינות.

ב. חייל מילואים יודא מראש, בעת רכישת כרטיס שיט, שנתיב השיט הרגיל של אותו שיט אינו עובר במים הטריטוריאליים של המדינות, שהכניסה אליהן נאסרה בסעיף 16 ושאינו כולל עגינות ביניים בנמליהן של אותן מדינות.

.18

א. חייל מילואים העומד לצאת למדינות המפורטות בנספח א לפקודה זו וחייל מילואים הנמנה עם האוכלוסיות המיוחדות העומד לצאת למדינות המפורטות בנספח ב לפקודה זו, שיציאתם מהארץ אושרה, יקבלו היתר יציאה בכתב ויתודרכו תדריך ביטחוני בחוליית ביטחון המידע הסמוכה למקום מגוריהם. ההיתר יישמר בידי החייל לצורך בירור, אך הוא לא ייטול את ההיתר עמו בעת יציאתו מהארץ.

ב. חייל מילואים הנמנה עם האוכלוסיות המיוחדות המפורטות בסעיף 1, סעיף משנה ד, סעיפים קטנים 1 עד 3 לעיל ומועסק כעובד במשרד הביטחון וחייל מילואים המשרת ביחידה אחרת שקבע שר הביטחון, כאמור בסעיף 1, סעיף משנה ד, סעיף קטן 4 לעיל, יתודרכו לפני יציאתם מן הארץ גם על-ידי הגורם הביטחוני האחראי עליהם במשרד הביטחון.

.19 לא אושרה בקשתו של חייל מילואים לצאת למדינה מסוימת, רשאי החייל לפנות למשרד הביטחון-היועץ המשפטי ולערער על החלטת אמ"ן-מחב"ס. הפנייה תיעשה באמצעות מפקד יחידת ביטחון המידע אשר שללה את בקשתו.

.20 לפי שיקולי ביטחון המידע, יזומן חייל המילואים, בסמוך לחזרתו, לתחקיר על אודות תקופת שהותו בחוץ לארץ.

אוכלוסיות מיוחדות ופעילי גיוס - דיווח למשרד הקישור

.21 חיילי מילואים הנמנים עם האוכלוסיות המיוחדות וחיילי המילואים המשמשים כפעילי גיוס חייבים לדווח, בטלפון או בכתב, למשרד הקישור של יחידתם או למרכז הגיוס, בהתאמה, על מועד יציאתם מהארץ ועל מועד חזרתם המשוער, אלא אם כן פטרה אותם יחידתם, בכתב, מחובה זו.

.22 נמצא בדיעבד שחייל מילואים הנמנה עם האוכלוסיות המיוחדות או עם פעילי הגיוס יצא מהארץ מבלי לדווח על כך ליחידתו, תערוך יחידתו של החייל בירור בנושא ותדאג, במידת הצורך, להעמידו לדין. אם החייל נמנה עם האוכלוסיות המיוחדות, תודיע על כך היחידה לאמ"ן-מחב"ס.

.23 חדל חייל מילואים להימנות עם האוכלוסיות המיוחדות או לשמש כפעיל גיוס - תודיע לו יחידתו, בכתב, כי הוא פטור מהחובות המיוחדות שהוטלו עליו, כמפורט לעיל. תוקפו של הפטור יהיה ממועד קבלת ההודעה ואילך.

הפקדת נשק

.24 חייל מילואים המחזיק בנשק של יחידתו, יפקיד את הנשק ביחידה, לפני יציאתו מהארץ.

היציאה מן הארץ

.25 חיילי המילואים והמפוטרם משירות ביטחון פטורים מלהציג במעברי ביקורת הגבולות אישור כלשהו לצורך יציאה מהארץ.

26. על-פי הסיכומים בין צה"ל לבין משטרת ישראל, תבדוק משטרת הגבולות אם אדם המבקש לצאת מן הארץ מופיע ברשימת מוכללי צה"ל. נמצא שאותו אדם מופיע ברשימת המוכללים, תעוכב יציאתו מן הארץ וינהגו בו כמפורט בהקמ"א רש - 16 ובהקמ"א רש - 18.

חייל מילואים השוהה בחוץ לארץ - הצבה

27. חייל מילואים היוצא מהארץ יישאר מוצב ביחידת המילואים אליה השתייך לפני יציאתו, לרבות חייל המצהיר על כוונתו להגר מהארץ לצמיתות או המוותר על אזרחותו הישראלית. יחידתו של חייל מילואים השוהה בחוץ לארץ זמן ממושך רשאית לבקש לגרוע אותו ממצבתה ולהציבו לר"ם 70. התנאים להצבת חייל לר"ם 70 ונוהל הטיפול בחיילים המוצבים ביחידה זו מפורטים בהק"א 31-07-03.

חייל מילואים השוהה בחוץ לארץ - בידורים

28. חייל מילואים השוהה בחוץ לארץ רשאי להפנות כל שאלה הנוגעת לשירות בצה"ל לנספח הצבאי הישראלי במדינה בה הוא שוהה. בהיעדר נספח צבאי במדינה בה שוהה החייל, יפנה החייל את השאלה לרמ"ח הסגל - לגבי קצינים, או למפקד בקו"ם - לגבי חוגרים, באמצעות הנציגות הישראלית הקרובה.

חייל מילואים השב לארץ

29. חייל מילואים אשר שהה בחוץ לארץ ושב לישראל, ייצור קשר עם יחידתו, על-פי הוראות תקנות שירות ביטחון (חובות אנשי מילואים), התשמ"ז - 1956.

בקרה על יציאת חיילי מילואים מן הארץ

30. יחידות צה"ל יעקבו אחר יציאתם של חיילי מילואים מן הארץ ועל חזרתם אליה באמצעות הרישומת הממוכנת.

יציאה לחוץ לארץ בשעת חירום

31. בתקופה ששר הביטחון הכריז עליה כעל שעת חירום מיוחדת, בתוקף סמכותו לפי סעיף 43 לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו - 1986, לא ייצא חייל מילואים מהארץ, אלא לפי היתר יציאה שיינתן כמפורט להלן. עם הכרזת שעת החירום המיוחדת, תפרסם אמ"ץ-חטיבת דובר צה"ל בכלי התקשורת הודעה בדבר עיכוב יציאת חיילי המילואים מהארץ וכן את נוהל הגשת הבקשה ליציאה מהארץ.

32. חייל מילואים המבקש לצאת מן הארץ בשעת חירום מיוחדת יגיש בקשה בטופס 56 - "בקשה ליציאה לחו"ל" ביחידתו. אל הבקשה יצורפו המלצת מפקדו של החייל ואישור גורמי ביטחון המידע. הבקשה תועבר להחלטת הסמכות המאשרת, כמפורט להלן:

א. הרמטכ"ל - לגבי קצינים שדרגתם אלוף.

ב. ראש אכ"א - לגבי קצינים שדרגתם תא"ל.

ג. רמ"ח הסגל - לגבי קצינים שדרגתם אל"ם, לכל היותר.

ד. מפקד בקו"ם - לגבי חוגרים.

33. חייל מילואים המבקש לצאת מן הארץ בשעת חירום מיוחדת מסיבה משקית או מסיבה עסקית, יפנה את בקשתו לוועדה סקטוריאלית לתיאום שירות מילואים, כמפורט בפ"מ 31.0608. אישרה הוועדה את בקשתו - יעביר חייל המילואים את הבקשה לאישור הסמכות המאשרת, כמפורט בסעיף 32 לעיל. לא אישרה הוועדה את בקשתו של החייל - לא תאושר יציאתו מן הארץ.

34. חייל מילואים, שנדחתה בקשתו לצאת מן הארץ בשעת חירום מיוחדת נדחתה, יוכל לערער על ההחלטה בפני הגורמים האלה:

א. הרמטכ"ל - לגבי קצינים שדרגתם תא"ל ומעלה.

ב. ראש אכ"א - לגבי קצינים שדרגתם אל"ם, לכל היותר.

ג. סגן ראש אכ"א - לגבי חוגרים.

תדרוך חיילי המילואים בנושא יציאה לחוץ לארץ

35. אחת לשנה, בעת התייצבותו לשירות מילואים, יימסר לחייל המילואים דף הסבר (טופס 438) בנושא יציאת חיילי מילואים מהארץ. אם לא מתוכנן שירות מילואים לשנה מסוימת, יצורף דף ההסבר לשאלון עדכון פרטים אישיים, הנשלח לחייל המילואים באותה שנה, כמפורט בפ"מ 30.0303.
36. חייל מילואים הנמנה עם האוכלוסיות המיוחדות, יוחתם על "הצהרה על סדרי יציאה מהארץ - אוכלוסיות מיוחדות" (טופס 437), עם הכללתו באוכלוסייה זו ומדי שנה. הטופס יתויק בתיקו האישי של החייל ביחידתו.
37. חייל מילואים הנמנה עם פעילי גיוס יוחתם במרכז הגיוס על "התחייבות לדווח על היציאה לחו"ל" (טופס 436), עם קבלת התפקיד ומדי שנה. הטופס יתויק במרכז הגיוס.

נספח א לפ"מ 31.0703

רשימת מדינות שהכניסה אליהן אסורה ללא היתר מיוחד

אוקראינה, איחוד האמירויות הערביות, אירן, אלג'יריה, אפגניסטן, בחריין, בלרוס, דובאי, כווית, לבנון, לוב, מאוריטניה, סודאן, סומאלי, סוריה, עירק, ערב הסעודית, פקיסטן, קוריאה הצפונית, קטאר, רוסיה, תוניס ותימן.

נספח ב לפ"מ 31.0703

רשימת מדינות שהכניסה אליהן אסורה לאוכלוסיות מיוחדות ללא היתר מיוחד

אוגנדה, ויאטנם, ירדן, לאוס, מצרים (לרבות סיני), מרוקו, קובה, קוריאה הצפונית, קמבודיה ורומניה.

31.0704 בוטלה (בחוזר מס' 99)

31.0705 בוטלה

31.0706 בוטלה